

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 9

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A Horatio cum verbo nomen aliquod epithetum coniungere, quod verbi significationem augeat, aut certe adiuuet, vt Od. 28. lib. 1. *At tu nanta vaga ne parce malignus arena Particulam dare.* quæ locum explicauimus suo loco. simile exemplum est sup. Od. 7. huius lib. *Magnessam Hypolyten dñ fugit abstinens.* & infra hoc eod. lib. Od. 24. *Illic matre carentibus Priuignis mulier temperat innocēs,* id est, in eo se præbet innocentem, quod priuignis temperat: vel eo ipso, quod priuignis temperat, innocens habenda est. & Od. 21. eiusdem libri: *Non ille, quanquam Socraticis madet Sermonibus, te negliget horridus.* & Od. 11. eiusd. lib. *Quod viro clemens misero peperci.* id est, quod clementem me in virum præbui, dum ei parco. & Saty. 6. lib. 2. *Si venor stultus nihil horum, ô si angulus ille, &c.* quorum verborum explicationem ad suum locum referuare malo. & Od. 13. lib. 4. *Ludisque & bibis impudens.* & Od. 16. Epod. *Credula nec flauos timeant armenta leones.* & epist. 2. lib. 1. *Rusticus expectat dum defluat amnis.* & epist. ad Iul. Florum lib. 2. *quod Expectata tibi non mittam carmina mendax.* & epist. de arte poet. *an omnes Vifuros peccata putem mea tutus, & extra Spem venia cautus?* & Saty. 6. lib. 2. *laudat Arelli Sollicitas ignarus opes.* & Od. 8. lib. 4. *Donarem pateras, grataque cõ modus Censorine meis era sodalibus.*

B ET DONA PRÆSENTIS] suadet his verbis, vt in diem viuat, vt Od. 16. lib. 2. *Latus in præsens animus, quod vltra est, Oderit curare.* ad quem locum plura hac de re diximus.

R A P E] sic habent quattuor libri manu scripti, non vt vulg. *cape.* sic locutus est Oda 13. epod. *rapiamus amici Occasionem de die, &c.* ad quem locum vide quæ sunt à nobis annotata.

LINQVE SEVERA] omitte res serias, & nimiam curam, cogitationemque requirentes.

Ode 9.

Dialogus Horatij & Lydæ.

HO. **D**onec gratus eram tibi,
Nec quisquã potior brachia
candidæ

C **C**eruici iuuenis dabit:
Persarum vigui rege beator.

LY. **D**onec non alia magis
Arsisti, neque erat Lydia post
Chloen:

Multi Lydia nominis
Romana vigui clarior Ilia.

HO. **M**enunc Thressa Chloë regit,
Dulceis docta modos, & citharæ sciēs:
Pro qua non metuam mori,
Si parcent animæ fata superstiti.

LY. **M**e torret face mutua

Thurini Calais filius Ornithi:
Pro quo bis patiar mori,
Si parcent puero fata superstiti.
HO. **Q**uid, si prisca redit Venus?
Diductosque iugo cogit æneo?
Si flaua excutitur Chloë?
Reiectæq; patet ianua Lydiæ?
LY. **Q**uamquam sidere pulchrior
Ille est: tu leuior cortice, & improbo
Iracundior Adria:
Tecum viuere amem: tecum obeam
libens.

DONEC GRATVS ER.] hæc Oda est *αἰτῶ-
ποδονη.* id est, constat mutua responsione.

NEC QVISQVAM POTIOR] quem pluris faceres, vt infr. Od. 15. epod. *Nec feret assiduas potiori te dare nocteis:* & Sat. 5. lib. 2. *ultra Penelopen facilis potiori trade.*

NON ALIA MAGIS ARSISTI] sic habent codices antiqui, Faëni, Vrsini, Tor. duo Vatic. Russ. vnus Cleric. Nicor. & ita loquitur Od. 14. epod. *Non aliter Samio dicunt arfisse Bathyllo Anacreonta Teium.* Idem Od. xi. lib. 4. *Non enim post-hac alia calebo Femina.* & Od. 9. lib. 4. sine villo casu. alij, ita vt vulg. *Non aliam, &c.* quo modo & Virgil. loquitur, *Alex. Formosum pastor Corydon ardebat Alexim.*

NEQVE ERAT LYDIA POST] neque ego posteriore eram loco apud te, quam Chloë: vel, neque Chloën mihi anteponebas.

ILIA] Numitoris filia, Romuli matre: vt Od. 8. lib. 4. *Quid foret Ilia, Manortisque puer, &c. cõ memorat & Oda 2. lib. 1. Ilia dum se nimium querenti, &c. & sat. 2. lib. 1. Ilia & Egeria est,*

REGIT] mihi imperat, ego ei seruiuo tanquam dominae. sic Oda 24. eiusd. lib. *Nec dotata regit virum Coniux.*

ET CITHARÆ SCIENS] sic loquitur Od. 15. lib. 1. *& Sthenelus sciens pugna.*

PRO QVA NON METVAM MORI] pro qua libenter mortem oppetam: pro qua, quin moriar, non recusabo. de verbo metuendi lege annot. ad Odam 2. lib. 2.

SI PARCENT ANIMÆ] si modò mea morte assequar, vt sit mihi superstes, & immortalis.

ME TORRET FACE MUTVA] amore mutuo. nemini autem sunt inaudite Cupidinis faces. torret autem, id est, vrit. sic Od. 19. eiusdem lib. *Me lentus Glicera torret amor mea.* & Oda 1. lib. 4. *Si torrere iecur quaris idoneum.*

PRO QVO BIS PATIAR MORI] his verbis sui in Calaim amoris magnitudinem declarat, cum bis mori tamen possit nemo. Nam (vt est apud Athen. lib. 8.) *ἀθάνατος ὁ θάνατος ἐστίν, ἀναξὲς δὲ τὸς θανάτων.* id est, immortalis mors est, si quis semel mortuus fuerit.

DIDUCTOS-

A **DIDUCTOS QVE]** diuulsos, diremtos, disjunctos, discordeis.

IUGO COGIT AENE0] in firmissimam concordiam ducit. Suprà Ode 33. lib. 1. *iuga aenea* posuit in malum, pro coniunctione amantium inæquali ac dispari, atque ingrata seruitute: in qua mutuus amor non intercedit. hîc autem iugum aeneum accipe pro concordia amantium eiusmodi, quam nullum interueniens dissidium sit dissoluturum. copulam irruptam dixit Od. 13. lib. 1. *Felices ter & amplius, Quos irrupta tenet copula, nec malus Diuulsus querimonij* Suprema citius soluet amor die. abeneum igitur accipere hîc debemus pro firmo, & solido, & quod frangi non possit, ut *murrum aeneum* dixit, epist. 1. lib. 1. & *turrem abeneam* Oda 16. huius lib. Sic Apollonius non semel taurorum Colchicorum iuga, *χαλμας* appellat. & fortasse Homerus cælum eadem ratione deorum *χαλμας* id est, domum pauimento, seu solo firmissimo substratam, ac suffultam nominat. Iugum autem fortasse iccirco posuit Horatius, quia in amantium concordia, & coniunctione multæ insunt seruitutis similitudines.

B **EXCVTITVR]** eijcitur tanquam iugum, vel onus. Terent. Eunuchus: *homo quatietur certe cum dono foras.*

LEVIOR CORTICE] Saty. 4. lib. 1. *nabis sine cortice.*

ET IMPROBO IRAC. ADR.] Adriaticum mare sæpe ventorum agitari, & tempestatibus concitari constat. iccirco improbum & iracundum dixit, translato. sic Od. 2. epod. *Nec horret iratum mare.* & Od. 3. lib. 1. *Qui vidit mare turgidum.* huc pertinet illud ex Oda 33. li. 1. *Libertina fretus acrioræ Adriæ Curuantis Calabros sinus.* & Oda 27. huius libri, Adriæ sinum, *atrum* appellat.

IN LYCEN.

Ode 10.

Vt, posita duritie, aliqua ipsius misericordia capiatur.

C **Extremum Tanaim sibi biberes Lyce,**
Sæuo nupta viro: me tamen asperas
Porrectum ante foreis obijcere incolis
Plorares Aquilonibus.
Audis, quo strepitu ianua, quo nemus
Inter pulchra situm tecta remugiat
Ventis? & positas ut glaciet niueis
Puro numine Iupiter?
Ingratam Veneri pone superbiam:
Ne currente retro funis eat rota.
Non te Penelopen difficilem procis
Tyrrhenus genuit parens.

O, *quamuis neque te munera, nec preces,*
Nec tinctus viola pallor amantium,
Nec vir Pieria pellice saucius
Curuat, supplicibus tuis
Parcas, nec rigida mollior æsculo,
Nec Mauris animū mitior anguibus.
Non hoc semper erit liminis, aut aquæ
Cælestis patiens latus.

EXTREMUM TANAIM] Si in vltima Scythia, aut Sarmatia viueres: si Scythæ, aut Sauromata alicui nupisses.

ME TAMEN ASPERAS, &c.] non ita tamen dura & inhumana esses, ut me ante foreis tuas iacere expositum, atque obiectum Aquilonibus, qui oram illam assidue perflant, patereris. Foreis autem asperas dixit, puellæ asperæ & inexorabilis foreis. tale est illud, *pauimentum superbium.* Od. 14. lib. 2.

PORRECTVM] extentum. Saty. 3. lib. 2. *Si quis ad ingentem frumenti semper aceruum Porrectus vigelet.*

OBIICERE INCOLIS PLORARES] id est, non sineres, quæ tua lenitas & misericordia est, me proiectum ante tuas foreis mihi iniquas, ab Aquilonibus iactari. obstaret tibi tua lenitas & misericordia, quo minus me ante foreis tuas iacere sineres. sic loquitur Plautus Aulul. *Aquam hercle plorat, cum lauauit profundere.*

INCOLIS] Aquilones, venti sunt Thracij, iccirco incolas Thraciæ dicit. sup. Od. 25. libro 1. *Thracio bacchante magis sub inter-Lunia vento.*

INTER PVLCHRA SITVM] quidam libri veteres habent *satum*, pro *situm*. ego tamen nihil muto.

REMUGIAT] grauem quendam & immanem sonitum ad aureis referat. translatio à bobus. sic Od. 10. epod. *Ionius vdo cum remugiens sinus Notocarina ruperit.* & Od. 29. huius lib. *Non est meum si mugiat Africis Malus procellis, &c.* sic Hesiod. *εργ. και ημ. μεμικε δε γαια και υλη.*

GLACIET] vocis & significationis agentis. Apud M. Tull. *conglaciandi* verbum, absolutum est, lib. de nat. Deorum 2. *tum aqua declarat effusio, qua neque conglaciaret frigoribus, neque niue, pruina que concrederet, nisi eadem se admisto calore liquefacta & dilapsa diffunderet.* Cælius Ciceroni, *Curio ni nostro tribunatus conglaciat.*

PURO NUM IVP.] cælum purum & serenum: quod quidem hiberno tempore frigidius est, quam nebulosum, aut caliginosum. si quis autem quærat cur cælo sereno, quam nebuloso, frigus sit acrius, respondet Aristoteles in problem. *την ημ. με.* id est fieri, quia cælo puro, sereno, atque aperto nihil est, quod frigus continere possit: sed diffunditur ac dissipatur, ita ut ad nos perueniat. nebuloso autem facile coercetur. quidam testantur se reperisse scriptum in lib. manu scriptis, *lumine.* ego tamen magis probo, *numine.* nam per Iouem,